

LOVDATA

Forskrift om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi

Dato	FOR-2007-12-14-1652
Departement	Energidepartementet
Publisert	I 2007 hefte 13
Ikrafttredelse	01.01.2008
Sist endret	<u>FOR-2013-02-01-126</u>
Gjelder for	Norge
Hjemmel	<u>LOV-1990-06-29-50-§4-3</u> , <u>LOV-1990-06-29-50-§10-6</u>
Kunngjort	04.01.2008 kl. 15.05
Rettet	26.01.2010 (hjemmel). 01.02.2012 (merknader fjernet), 11.05.2012 (merknader tilføyd)
Korttittel	Forskrift om opprinnelsesgarantier for kraft

Hjemmel: Fastsatt av Olje- og energidepartementet 14. desember 2007 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 4-3 første og fjerde ledd og § 10-6.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IV nr. 24 (direktiv 2004/8/EF), nr. 24b (beslutning 2011/877/EU) og nr. 41 (direktiv 2009/28/EF).

Endret ved forskrifter 9 mars 2010 nr. 383, 21 des 2011 nr. 1470, 1 feb 2013 nr. 126.

Kapitteloversikt:

Hoveddel

Merknader til forskrift om opprinnelsesgarantier

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at alle produsenter av elektrisk energi på anmodning kan få utstedt garantier som bekrefter at en gitt mengde elektrisk energi er produsert fra en spesifisert energikilde på spesifisert tid og sted, samt legge til rette for registrering, omsetning og innløsning i et elektronisk register for slike garantier. Forskriften skal legge grunnlaget for et pålitelig verktøy for dokumentasjon av produksjon av elektrisk energi i Norge.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder godkjenning og kategorisering av produksjonsanlegg til ordningen for opprinnelsesgarantier, samt registrering, utstedelse, omsetning og innløsning av slike garantier.

§ 3. Definisjoner

- a. *Bioenergi*: Energi av biologisk opprinnelse herunder bl.a. trevirke, bark og halm, samt avfallsfraksjoner av biologisk opprinnelse fra industri og kommunalt avfall, herunder bl.a. sortert rivingsvirke og biprodukter fra treforedlingsindustri, sagbruk og lignende virksomheter.
- b. *Fornybar energi*: Energi fra fornybare energikilder; herunder bl.a. vind, sol, geotermisk, hav, vann, gass fra avfallsfyllinger, gass fra kloakkbehandlingsanlegg og biomasse.
- c. *Høyeffektiv kraftvarme*: Kraftvarme som gir brenselsbesparelse på minst ti prosent sammenlignet med separat fremstilling av elektrisk energi og termisk energi etter fastsatte referanseverdier (Høyeffektiv kogenerering). Kraftvarme fra kogenereringsanlegg med installert effekt mindre enn en megawatt elektrisk effekt (1 MWe) kan også regnes som høyeffektiv dersom den gir brenselsbesparelse sammenlignet med separat fremstilling av elektrisk energi og termisk energi etter fastsatte referanseverdier.

Andelen elektrisk energi som er produsert ved kogenerering skal beregnes etter bestemmelsene i bilag II til direktiv [2004/8/EF](#), supplert med de detaljerte retningslinjene fattet ved kommisjonsvedtak [2008/952/EF](#).

Brenselsbesparelsen skal beregnes ut fra fastsatte referanseverdier i samsvar med kommisjonsbeslutning [2011/877/EU](#) og etter formlene i vedlegg III til direktiv [2004/8/EF](#).

- d. *Opprinnelsesgaranti*: Bekreftelse på at 1 megawattime (MWh) elektrisk energi er produsert fra en spesifisert energikilde på spesifisert tid og sted.
- e. *Innløsning av opprinnelsesgaranti*: Når en innehaver innleverer bekreftelse til registeret som dokumenterer at den ikke lenger kan omsettes.
- f. *Kraftvarme*: Termisk energi og elektrisk energi som er produsert samtidig i en prosess (kogenerering).
- g. *Nedre brennverdi*: Energiinnhold i et brensel når ikke kondenseringsenergien av vannfraksjonen i avgassen medregnes.
- h. *Register*: System for registrering, utstedelse, overføring og innløsning av opprinnelsesgarantier.
- i. *Registeransvarlig*: Den enhet som av departementet er utpekt som ansvarlig for å utstede opprinnelsesgarantier, samt utvikle og drifte et innløsningssystem og elektronisk register for slike garantier.
- j. *Tidsperiode*: Tidsrommet for produksjon av elektrisk energi angitt fra en dato til og med en gitt dato innen samme kalenderår.

- 0 Endret ved [forskrift 21 des 2011 nr. 1470](#) (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser), [1 feb 2013 nr. 126](#).

§ 4. Kategorier av opprinnelsesgarantier

Produksjonsanlegg for elektrisk energi skal deles i følgende kategorier for tildeling av

opprinnelsesgarantier:

- a. Produksjon fra fornybare energikilder
- b. Produksjon ved høyeffektiv kraftvarme
- c. Annen produksjon.

§ 5. Innhold i opprinnelsesgarantier for elektrisk energi fra fornybare energikilder

Følgende opplysninger skal foreligge for en opprinnelsesgaranti for elektrisk energi fra fornybare energikilder:

- a. Kategori, jf. § 4,
- b. Produksjonsteknologi og energikilde,
- c. Tidsperiode for produksjonen,
- d. Navn, beliggenhet og installert effekt for anlegget der energien er produsert, samt midlere årsproduksjon for vannkraft og vindkraft,
- e. Om, og i hvilket omfang, anlegget har mottatt investeringsstøtte, og om, og i hvilket omfang, energienheten på annen måte har nytt godt av en nasjonal støtteordning, samt støtteordningens art,
- f. Datoen for anleggets idriftsettelse,
- g. Utstedelsesdato, -land og entydig identifikasjonsnummer.

0 Endret ved forskrift 21 des 2011 nr. 1470 (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser).

§ 6. Innhold i opprinnelsesgarantier for elektrisk energi fra høyeffektiv kraftvarme

Følgende opplysninger skal foreligge for en opprinnelsesgaranti for elektrisk energi fra høyeffektiv kraftvarme:

- a. Kategori, jf. § 4,
- b. Produksjonsteknologi og energikilde,
- c. Tidsperiode for produksjonen,
- d. Navn, beliggenhet, og installert effekt for anlegget der energien er produsert,
- e. Type brensel og dets nedre brennverdi,
- f. Anvendelsen av varmen fra kraftvarmeprosessen (kogenereringsprosessen),
- g. Brenselsbesparelsen som er oppnådd gjennom bruk av høyeffektiv kraftvarme sammenlignet med separat produksjon av elektrisk energi og varme,
- h. Om, og i hvilket omfang, anlegget har mottatt investeringsstøtte, og om, og i hvilket omfang, energienheten på annen måte har nytt godt av en nasjonal støtteordning, samt støtteordningens art,
- i. Datoen for anleggets idriftsettelse,
- j. Utstedelsesdato, -land og entydig identifikasjonsnummer.

0 Endret ved forskrifter 9 mars 2010 nr. 383, 21 des 2011 nr. 1470 (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser).

§ 7. Innhold i opprinnelsesgarantier for elektrisk energi fra andre energikilder

Følgende opplysninger skal foreligge for en opprinnelsesgaranti for elektrisk energi fra andre energikilder:

- a. Kategori, jf. § 4,
- b. Produksjonsteknologi og energikilde,
- c. Tidsperiode for produksjonen,
- d. Navn, beliggenhet, og installert effekt for anlegget der energien er produsert,
- e. Om, og i hvilket omfang, anlegget har mottatt investeringsstøtte, og om, og i hvilket omfang, energienheten på annen måte har nytt godt av en nasjonal støtteordning, samt støtteordningens art,

- f. Datoen for anleggets idriftsettelse,
- g. Utstedelsesdato, -land og entydig identifikasjonsnummer.

0 Endret ved [forskrift 21 des 2011 nr. 1470](#) (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser).

§ 8. Godkjennelse og kategorisering av anlegg

Norges vassdrags- og energidirektorat kan på bakgrunn av søknad godkjenne og kategorisere produksjonsanlegg til ordningen for opprinnelsesgarantier.

Produsenter som etterspør opprinnelsesgarantier skal gi Norges vassdrags- og energidirektorat de nødvendige opplysninger for godkjennelse og kategorisering av anlegg.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan stille krav til måling for å godkjenne anlegg til ordningen.

Godkjennelsen av et anlegg har en varighet på 5 år. Anlegg kan få godkjenning for nye perioder med en varighet på 5 år. Den som har fått godkjennelsen skal uten ugrunnet opphold innrapportere endring av anlegg eller driftsmåte til Norges vassdrags- og energidirektorat.

§ 9. Utstedelse av opprinnelsesgarantier

Registeransvarlig skal utstede opprinnelsesgarantier til innehaver av alle godkjente produksjonsanlegg som anmoder om slike, og som oppfyller kravene i denne forskriften.

Når et produksjonsanlegg har produksjon som faller innenfor flere kategorier samtidig, jf. § 4, kan registeransvarlig utstede opprinnelsesgarantier til det aktuelle anlegget som reflekterer denne sammensetningen. Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter nærmere beregningsregler for utstedelse av opprinnelsesgarantier til slike kombinerte produksjonsanlegg.

Dersom den elektriske energien er produsert ved kogenerering, skal det kun utstedes opprinnelsesgarantier for den andelen av produksjonen av elektrisk energi som er fremstilt ved høyeffektiv kraftvarme.

Det kan bare gis en opprinnelsesgaranti for hver produserte MWh elektrisk energi. Energi brukt til pumping av vann skal trekkes fra ved beregningen av den totale energiproduksjonen som danner grunnlag for utstedelse av opprinnelsesgaranti.

Maksimal varighet av en opprinnelsesgaranti er 1 år fra tidspunktet for avsluttet produksjon av den korresponderende energienhet, dersom den ikke er innløst tidligere.

0 Endret ved [forskrift 21 des 2011 nr. 1470](#) (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser).

§ 10. Måling

Opprinnelsesgarantier utstedes på grunnlag av måledata som skal sendes inn til den avregningsansvarlige i henhold til [energiloen § 4-3](#).

§ 11. Register for opprinnelsesgarantier

Registeransvarlig skal loggføre all utstedelse, innløsning, import, eksport og omsetning av

opprinnelsesgarantier i Norge. Videre skal registeransvarlig gjøre nødvendig statistikk tilgjengelig.

Registeransvarlig skal legge til rette for at opprinnelsesgarantier kan omsettes og innløses på en objektiv og ikke-diskriminerende måte.

Registeret skal kunne kommunisere med tilsvarende i andre land som omfattes av EØS-avtalen.

Registeransvarlig skal godkjenne opprinnelsesgarantier fra andre land som omfattes av EØS-avtalen.

§ 12. Innløsning av opprinnelsesgarantier

Innehaver av en opprinnelsesgaranti skal innløse denne i registeret dersom opprinnelsesgarantien skal brukes til dokumentasjonsformål. En opprinnelsesgaranti kan bare brukes en gang, og skal regnes som brukt når den er innløst.

Registeransvarlig skal på forespørsel fra den innløsende part utstede dokumentasjon på at opprinnelsesgarantier er innløst.

Opprinnelsesgarantier utstedt i Norge kan ikke brukes i andre lands rapportering av offisiell statistikk for produksjon og bruk av elektrisk energi, herunder rapportering av måloppnåelse i henhold til direktiv 2009/28/EF uten departementets samtykke.

0 Endret ved forskrift 21 des 2011 nr. 1470 (i kraft 1 jan 2012, se endringsforskriften for overgangsbestemmelser).

§ 13. Finansiering og gebyrer

Enhver som benytter seg av ordningen med opprinnelsesgarantier som omhandlet i denne forskriften, kan av registeransvarlig avkreves gebyr for dekning av kostnadene til ordningen. De samlede gebyrer skal tilsvare de faktiske kostnader registeransvarlig har ved effektiv drift og utvikling av registeret. Gebyrstrukturen skal godkjennes av Norges vassdrags- og energidirektorat.

§ 14. Tilsyn

Norges vassdrags- og energidirektorat fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne forskriften blir overholdt.

Enhver som omfattes av denne forskriften skal medvirke til gjennomføring av tilsyn etter første ledd. Dette omfatter blant annet å fremskaffe opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre tilsyn.

§ 15. Pålegg

Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av bestemmelsene i denne forskriften.

§ 16. Overtredelsesgebyr

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i § 8 annet ledd og fjerde ledd tredje punktum, § 10, § 14 annet ledd og pålegg gitt i medhold av § 15 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 17. *Dispensasjon*

Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskrift.

§ 18. *Ikrafttreden*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2008.

Merknader til forskrift om opprinnelsesgarantier

Bakgrunn

Direktiv 2009/28/EF (fornybardirektivet) ble vedtatt i EU 23. april 2009. Direktivet erstatter direktiv 2001/77/EF. Den 19. desember 2011 ble det besluttet å innlemme fornybardirektiv II i EØS-avtalen. I forbindelse med gjennomføringen av direktivet ble det ikke vurdert som nødvendig med lovtilpasninger.

Etter fornybardirektivet skal landene blant annet tilby produsentene av elektrisitet fra fornybare energikilder opprinnelsesgarantier. Dette er bevis på at en gitt mengde elproduksjon er fornybar.

Departementet utpekte i desember 2005 Statnett som ansvarlig for å utstede opprinnelsesgarantier i samsvar med fornybardirektivet, i påvente av at direktivet skulle tre i kraft i Norge 1. september 2006. Statnett har i dag et system for utstedelse av opprinnelsesgarantier.

Ved behandlingen av Ot.prp.nr.61 (2005–2006) Om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven), jf. Innst.O.nr.68 (2005–2006), ble det vedtatt et nytt fjerde ledd i energiloven § 4-3 som klargjør hjemmelsgrunnlaget for den eksisterende ordningen med den avregningsansvarliges utstedelse av opprinnelsesgarantier knyttet til fornybardirektivet.

Lovendringen må ses i sammenheng med bestemmelsene om opprinnelsesgarantier i direktiv 2004/8/EF om fremme av kogenerering av kraft og varme basert på nyttig varmeetterspørsel i det indre energimarked og om endring av direktiv 92/42/EØF om effektivitetskrav for nye varmtvannskjeler fyrt med flytende eller gassformig brensel (CHP-direktivet). Bestemmelsen er også grunnlag for å gi nærmere bestemmelser om opprinnelsesgarantier knyttet til produksjon av elektrisk energi fra berettigede produsenter i henhold til CHP-direktivet. CHP-direktivet ble innlemmet i EØS-avtalen gjennom EØS-komiteens beslutning av 8. desember 2006.

Forskriften legger grunnlaget for at all elektrisitetsproduksjon skal kunne få utstedt opprinnelsesgarantier. Det kan utstedes opprinnelsesgarantier for elektrisitet fra fornybare energikilder, opprinnelsesgarantier for elektrisitet fra høyeffektiv kraftvarmeproduksjon og opprinnelsesgarantier for andre typer elektrisitetsproduksjon. Det skilles klart mellom de ulike opprinnelsesgarantiene. Forskriften har også et opplegg for innløsning av opprinnelsesgarantier. Dette er viktig for å sikre at samme opprinnelsesgaranti ikke brukes flere ganger til ulike

formål. Slik flerbruk ville undergrave tilliten til systemet.

Forskrift om opprinnelsesgarantier skal gi det rettslige grunnlag for utstedelse, overføring og innløsning av opprinnelsesgarantier. I fornybardirektivet artikkel 2 (j) defineres opprinnelsesgaranti som et elektronisk dokument, hvis eneste funksjon overfor en sluttkunde er å dokumentere at en gitt andel eller mengde av energi er produsert fra fornybare energikilder, i tråd med krav nedfelt i direktiv 2003/54/EF artikkel 3 nr. 6.

Opprinnelsesgarantiene vil være et troverdig verktøy for å kunne dokumentere produksjon av elektrisitet.

Ordningen med varedeklarasjoner vil si at kraftleverandørene informerer sluttbrukerne sine om opphavet til leveransene av elektrisk energi i foregående år. Andre bruksområder er også aktuelle, og er i stor grad opp til aktørene i markedet.

Statnett er registeransvarlig for opprinnelsesgarantiordningen, og Norges vassdrags- og energidirektorat er tilsynsmyndighet. Det er lagt opp til at driften av ordningen skal være brukerfinansiert.

En norsk ordning for opprinnelsesgarantier er en del av et europeisk system. Den norske ordningen er kompatibel med ordningene i andre EU-land.

Merknader til de enkelte bestemmelser

Til § 1 og § 2 – Formål og virkeområde

Forskriften gir utfyllende bestemmelser til energiloven § 4-3 fjerde ledd. Dette omfatter et rammeverk for et system for opprinnelsesgarantier i Norge. Forskriften oppfyller kravene til opprinnelsesgarantier i EU-direktiv 2009/28/EF (fornybardirektivet) artikkel 15 og direktiv 2004/8/EF (CHP-direktivet) artikkel 5.

Forskriften er utformet slik at all produksjon av elektrisk energi i Norge kan få utstedt opprinnelsesgarantier. Opprinnelsesgarantiene utstedes til produsenter av elektrisk energi for varedeklarasjonsformål, og er ikke en del av den fysiske kraftleveransen. Opprinnelsesgarantiordningen skal være et pålitelig verktøy for dokumentasjon av produksjonskilden til all elektrisk energi i Norge.

Til § 3 – Definisjoner

Definisjonen av fornybar energi og bioenergi bygger på fornybardirektivet artikkel 2 bokstav a og e.

Høyeffektiv kraftvarme: Definisjonen av kraftvarme og høyeffektiv kraftvarme bygger på direktiv 2004/8/EF (CHP-direktivet) artikkel 3 henholdsvis bokstav a, d og i, samt vedlegg III bokstav a. Kraftvarme er kombinert produksjon av elektrisk energi og termisk energi i en og samme prosess til samme tid, også kalt kogenerering. Høyeffektiv kraftvarme er en slik kogenereringsprosess der det settes spesifikke krav til effektiviteten. I CHP-direktivet vedlegg III (a), og i denne forskriften kreves det 10 prosent brenselsbesparelse i forhold til separat produksjon av elektrisk energi og varme. For mikro- og minikogenereringsanlegg, installert elektrisk effekt under 1 MW, stilles det kun krav om brenselsbesparelse, uten angitt proSENTSATS.

Forskrift om opprinnelsesgarantier § 3 bokstav c definerer høyeffektiv kraftvarme. § 3 bokstav c annet ledd fastslår at brenselsbesparelsen for høyeffektiv kraftvarme skal beregnes ut fra fastsatte referanseverdier og etter formlene i vedlegg III til direktiv 2004/8/EF (CHP-direktivet). Med hjemmel i direktiv 2004/8/EF artikkel 4 har Kommisjonen ved kommisjonsbeslutning 2011/877/EU av 19. desember 2011 fastsatt referanseverdier til bruk for å klassifisere høyeffektive kraftvarmeanlegg. Ved beslutning 2011/877/EU ble kommisjonsvedtak 2007/74/EF opphevet. Bakgrunnen for endrede referanseverdier er blant annet at siden forrige kommisjonsvedtak i 2007, har ny teknologi blitt utviklet. Denne teknologien muliggjør økt brenselsbesparelse ved kogenerering. På denne bakgrunn endret man ved beslutning 2011/877/EU referanseverdiene for når kogenerering kan anses å medføre en så stor brenselsbesparelse at den kan sies å være høyeffektiv. Oppfyller produksjonen kravene til høyeffektiv kraftvarme, jf. forskriften § 3 og § 6, gir produksjonen grunnlag for tildeling av opprinnelsesgarantier. Beslutning 2011/877/EU ble inntatt under pkt. 24b i EØS-avtalen vedlegg IV ved EØS-komiteens beslutning av 1. februar

2013. Ordlyden i § 3 bokstav c annet ledd er justert slik at det fremkommer direkte at referanseverdiene norske myndigheter skal anvende er de samme som brukes i EU. Dette er gjort ved at det er tatt inn en henvisning til kommisjonsbeslutning [2011/877/EU](#). Beskrivelsen av beregningsmetoden for å komme frem til mengde høyeffektiv kraftvarme oppfyller kravene i CHP-direktivet artikkel 5 (5) annet strekpunkt. Bestemmelsen inngikk frem til 1. januar 2012 som § 6 annet og tredje ledd om krav til innholdet i opprinnelsesgarantier. Med virkning fra 1. januar 2012 ble bestemmelsene om beregningsmetoden inntatt som § 3 bokstav c nytt annet og tredje ledd.

Opprinnelsesgaranti: Energimengden i en opprinnelsesgaranti er satt til 1 MWh. Videre skal opprinnelsesgarantien utstedes for produksjon i en angitt tidsperiode, samt spesifisere øvrige forhold knyttet til energiproduksjonen. Det utstedes elektroniske opprinnelsesgarantier som behandles i et elektronisk register. Dette er i tråd med nye krav fastsatt i fornybardirektivet; se direktivet artikkel 2 (j) og artikkel 15.

Registeransvarlig: Statnett SF er utpekt av departementet som utsteder av opprinnelsesgarantier.

Tidsperiode: Fornybardirektivet stiller krav om at produksjonen skal tidfestes. Av forskriften følger det at produksjonen oppgis for et tidsrom. Tidsrommet skal angis fra en dato til og med en gitt dato innen samme kalenderår, jf. fornybardirektiv II artikkel 15 nr. 6 (a). Ingen opprinnelsesgarantier skal utstedes med tidsperiode i to forskjellige år. Restproduksjon fra et år kan overføres til første utstedelsesperiode i påfølgende år. Det er viktig å skille ulike produksjonsår fra hverandre når opprinnelsesgarantiene brukes til informasjonsformål.

Til § 4 – Kategorier av opprinnelsesgarantier

Forskriften har følgende kategorier for inndeling av produksjonsanlegg:

- a. *Fornybar produksjon:* Elektrisk energi som produseres fra en fornybar energikilde
- b. *Høyeffektiv kraftvarme:* All produksjon som går inn under begrepet høyeffektiv kraftvarme (kogenerering)
- c. *Annen produksjon:* Produksjon som ikke omfattes av a eller b.

Bokstav a oppfyller fornybardirektivet artikkel 15 og bokstav b oppfyller CHP-direktivet artikkel 5. Bokstav c omfatter all annen produksjon, slik at ordningen med opprinnelsesgarantier dekker all produksjon av elektrisk energi i Norge.

Til § 5 – Innhold i opprinnelsesgarantier for elektrisk energi fra fornybare energikilder

Bestemmelsen oppfyller de krav som følger av fornybardirektivet artikkel 15 for fornybare kilder. Vilkårene er kumulative.

- a. De tre ulike kategoriene for opprinnelsesgarantier skal skilles klart fra hverandre, og det skal klart fremgå av garantien om den elektriske energien stammer fra fornybar produksjon, høyeffektiv kraftvarme eller annen produksjon.
- b. Kravet til angivelse av energikilde følger av fornybardirektiv II artikkel 15 nr. 6 (a).
- c. Tidsperiode, se § 3 bokstav j.
- d. Navn, beliggenhet og installert effekt, samt midlere årsproduksjon for vannkraft og vindkraft: Disse kravene til innholdet i en opprinnelsesgaranti følger av fornybardirektiv II artikkel 15 nr. 6 (c). Registeret skal kunne spore opprinnelsesgarantier tilbake til de aktuelle kraftverkene. Direktiv [2001/77/EF](#) stilte kun krav om at kapasiteten skulle oppgis for vannkraftverk. Fornybardirektivet (direktiv [2009/28/EF](#)) artikkel 15 nr. 6 (c) stiller et generelt krav om at kapasiteten til det relevante produksjonsanlegget skal oppgis i en opprinnelsesgaranti. I forskriften legges det opp til at installert effekt oppgis for alle produksjonsteknologier. For vindkraft og vannkraft skal også midlere årsproduksjon oppgis. For produksjon fra andre energikilder kan dette være vanskelig tilgjengelige størrelser, og det stilles derfor ikke krav om dette.
- e. Eventuell mottatt statlig støtte: Brukerne av opprinnelsesgarantier skal få opplysninger om det aktuelle anlegget har mottatt statlig støtte og omfang av støtten. Type støtte som er mottatt skal angis, for eksempel investeringsstøtte. Krav om at slik opplysning fremgår av opprinnelsesgarantien følger av fornybardirektiv II artikkel 15 nr. 6 (d).

- f. Datoen for anleggets idriftsettelse: Med dato for anleggets idriftsettelse menes tidspunktet når anlegget første gang leverer kraft til nettet. Krav om slik opplysning i opprinnelsesgarantien følger av fornybardirektivet artikkel 15 nr. 6 (e). Dersom det oppstår større forsinkelser under prøvedriften av anlegget, kan en senere dato legges til grunn når anlegget anses å være i stabil drift.

Frem til 1. januar 2012 regulerte § 5 innholdet i opprinnelsesgarantier for elektrisk energi fra fornybare energikilder basert på direktiv 2001/77/EF. Ordlyden i § 5 ble med virkning fra 1. januar 2012 endret slik at bestemmelsen fullt ut reflekterer de krav fornybardirektivet (direktiv 2009/28/EF) stiller til innholdet i slike opprinnelsesgarantier. Endringene gjelder hovedsakelig formaliteter knyttet til innholdet i opprinnelsesgarantiene.

Til § 6 – Innhold i opprinnelsesgarantier for høyeffektiv kraftvarme

Bestemmelsen oppfyller de krav som settes i CHP-direktivet artikkel 5. Vilårene i bokstav a til bokstav j er kumulative.

Bokstav a til og med bokstav d går noe lenger enn det som kreves av CHP-direktivet artikkel 5. Det er imidlertid en fordel at alle opprinnelsesgarantier er sammenlignbare ved at de inneholder samme type informasjon.

- e. Type brensel og dets nedre brennverdi.

Bestemmelsen oppfyller første del av kravene i CHP-direktivet artikkel 5 (5) første strekpunkt.

Brukeren skal få opplyst hvilken type brensel som benyttes i produksjonen.

- f. Anvendelsen av varmen fra kraftvarmeprosessen.

Dette punktet oppfyller annen del av kravene i CHP-direktivet artikkel 5 (5) første strekpunkt. Det legges opp til at det skilles mellom bruk av varme til for eksempel industri, fjernvarme eller i landbruk.

- g. Brenselsbesparelse.

Dette punktet oppfyller CHP-direktivet 5 (5) tredje strekpunkt som krever at brenselsbesparelsen ved høyeffektiv kraftvarmeproduksjon skal oppgis. Angivelse av brenselsbesparelsen dokumenterer fordelene ved bruk av CHP-teknologi, som i første rekke er knyttet til redusert bruk av brensel. Brenselsbesparelsen skal beregnes etter vedlegg III til CHP-direktivet og kommisjonsvedtak 2007/74/EF, jf. § 3 bokstav c annet og tredje ledd.

- h. Tilsvare § 5 bokstav e.

- i. Tilsvare § 5 bokstav f.

- j. Tilsvare § 5 bokstav g.

Ordlyden ble 1. januar 2012 endret tilsvarende som for endringene i § 5, hva gjelder innholdet i opprinnelsesgarantiene. Endringene gjelder hovedsakelig formaliteter knyttet til innholdet i opprinnelsesgarantiene. Endringene bidrar til å gjøre de ulike kategoriene opprinnelsesgarantier sammenlignbare.

Til § 7 – Innhold i opprinnelsesgarantier for annen produksjon av elektrisk energi

Det er ingen direktivkrav til slike opprinnelsesgarantier, men bestemmelsen er tilpasset bestemmelsene som er gitt for andre typer opprinnelsesgarantier. All produksjon som ikke er elektrisk energi fra fornybare energikilder eller elektrisk energi fra høyeffektiv kraftvarme skal komme i denne kategorien.

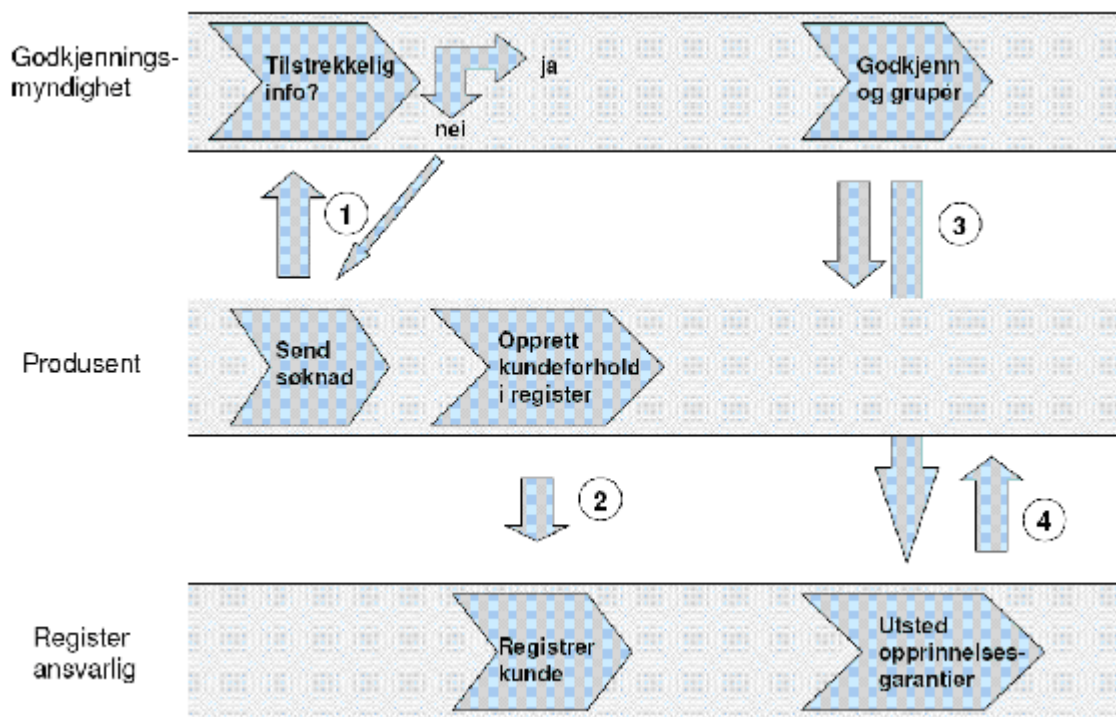
Vilårene er kumulative. Alle opprinnelsesgarantier bør fremstå mest mulig ensartet og være sammenlignbare. På denne bakgrunn ble innholdet i bestemmelsen justert med virkning fra 1. januar 2012 i samsvar med tilsvarende endringer i § 5 og § 6.

Til § 8 – Godkjenning og kategorisering av anlegg

NVE gis myndighet til å godkjenne og kategorisere anlegg til ordningen. NVE har informasjon om alle produksjonsanlegg i Norge. Godkjenning og kategorisering vil bestå i en kontroll av om anlegget fyller vilårene for å få utstedt opprinnelsesgaranti, bestemme kategori og stille krav til måling.

NVE vil godkjenne anlegg som er i drift eller er klare for idriftssettelse etter søknad. Ordningen er basert på elektronisk søknadsbehandling. I de fleste tilfeller vil NVE allerede ha informasjon om anleggene. Denne informasjonen vil fremkomme i et forhåndsutfylt søknadsskjema når søkeren logger seg inn i NVEs system for opprinnelsesgarantier. Dersom NVE trenger mer informasjon om anleggene, måleutstyret eller brensel, vil innehaver av anlegget selv være ansvarlig for å gi nødvendig informasjon. NVE har ansvaret for å kvalitetssikre informasjonen.

Følgende rutine for godkjennelse anlegg gjelder:

1. Søker logger seg inn på NVEs nettsider for opprinnelsesgarantier. Søknadsskjema fylles ut elektronisk. Data om anlegget i NVEs registre oppdateres og kvalitetssikres etter behov i samarbeid med eier/driftsansvarlig av kraftverket. Det er mulig å lagre søknadsskjema underveis. Når all nødvendig informasjon er fylt inn sendes søknaden til NVE.

Det forutsettes at all endring som påvirker størrelse, produksjon eller driftsmåte innrapporteres til NVE selv om endringen i seg selv ikke krever konsesjon. Se for øvrig merknadene til varighet av en anleggsgodkjennelse nedenfor.

2. For å få utstedt opprinnelsesgarantier må det opprettes et kundeforhold til registeransvarlig (Statnett SF). Det opprettes konto i registeret for opprinnelsesgarantier.
3. Når anlegget er godkjent av NVE sendes en godkjennelse til søker og en bekreftelse til registeransvarlig som kan starte utstedelse av opprinnelsesgarantier for produksjon etter at denne godkjenningen er registrert.
4. Når anlegget har fått utstedt opprinnelsesgarantier kan eier/driftsansvarlig til enhver tid sjekke antall opprinnelsesgarantier utstedt og disponere disse etter eget ønske i opprinnelsesgarantiregisteret.

Varighet av en anleggsgodkjennelse

Godkjennelsen av et anlegg vil ha varighet på 5 år. I tillegg vil den som har fått godkjennelsen være pålagt å innrapportere endringer av anlegg eller driftsmåte som påvirker størrelse og produksjon til NVE. Dersom det foretas endringer uten at dette innrapporteres, vil dette anses som en overtredelse som kan gi grunnlag for at gebyr ilegges dersom vilkårene i § 16 er oppfylt. Med driftsmåte menes her endringer som kan tenkes å påvirke hvilke opprinnelsesgarantier man er berettiget til å få utstedt. Eksempel på slike endringer kan være skifte av type brensel eller sammensetning av brensel benyttet i varmekraftverk.

Anlegg kan få godkjenning for nye perioder med en varighet på 5 år. Av hensyn til de økonomiske og administrative konsekvensene bør det legges opp til rutiner for fornyelser som gjør det nødvendig med en fullstendig ny behandling. NVE bestemmer om særlige hensyn likevel tilsier fullstendig ny behandling. En løsning der varigheten av godkjennelsen settes lik lengden på konsesjonen har vært vurdert. Siden man står overfor ulike typer konsesjoner med ulik lengde, blir en bestemt varighet som fremgår av forskriften, enklere å forholde seg til. Forslaget fanger også opp konsesjonsfrie anlegg.

Til § 9 – Utstedelse av opprinnelsesgarantier

Statnett SF er avregningsansvarlig og er av departementet tildelt ansvaret for utstedelse av opprinnelsesgarantier. Statnett SF er på denne bakgrunn registeransvarlig.

Registeransvarlig vil utstede opprinnelsesgarantiene for anlegg som er godkjent. Grunnlaget vil være målt produksjon som er sendt inn i forbindelse med Statnetts avregning av nettet. I utgangspunktet skal opprinnelsesgarantiene utstedes fortløpende etter hvert som måldata kommer inn. Registeransvarlig kan bruke en rimelig tidsperiode på kontroll og administrative prosedyrer før opprinnelsesgarantier utstedes.

Det kan utstedes opprinnelsesgarantier til produksjonsanlegg som har produksjon som faller innenfor flere kategorier samtidig. Dette gjelder for eksempel avfallsforbrenningsanlegg, der deler av brenselet er fornybart og andre deler ikke er det. Ved utstedelse av opprinnelsesgarantier til slike anlegg, skal det aktuelle anlegget få opprinnelsesgarantier i relasjon til andelen produsert elektrisk energi fra hver energikilde.

Med virkning fra 1. januar 2012 ble det fastsatt i fjerde ledd nytt annet punktum at energi brukt til pumping av vann skal trekkes fra ved beregningen av den mengde produserte MWh som skal danne grunnlag for utstedelse av opprinnelsesgarantier.

Varighet av en opprinnelsesgaranti

Frem til 1. januar 2012 satte tidligere fjerde ledd (nåværende femte ledd) en maksimal varighet for opprinnelsesgarantier til fem år fra utstedelsestidspunktet. Fjerde ledd ble med virkning fra 1. januar 2012 endret til femte ledd. Innholdsmessig ble bestemmelsen også endret, slik at bestemmelsen fullt ut reflekterer de krav til varighet på maksimalt 1 år som følger av fornybardirektivet (direktiv [2009/28/EF](#)) artikkel 15 nr. 3.

Varigheten til en opprinnelsesgaranti i det norske registeret er begrenset til 1 år. Opprinnelsesgarantier som ikke er innløst innen 1 år etter tidspunktet for avsluttet produksjon fra den korresponderende energienhet, vil bli slettet fra innehavers konto i registeret.

Til § 10 – Måling

Med hjemmel i § 8 tredje ledd kan NVE stille krav til måling for å godkjenne anlegg for mottakelse av opprinnelsesgarantier.

For produksjonsanlegg i nett som ikke omfattes av [forskrift 11. mars 1999 nr. 301](#) om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettenester (MAF), gjelder kravene fastsatt i nevnte forskrift § 3-10 første ledd og § 3-3 syvende ledd.

Opprinnelsesgarantier utstedes på grunnlag av netto produksjon. Med netto produksjon menes brutto produksjon i et kraftverk, målt på generatorklemme, minus forbruk i eventuelt hjelpeutstyr i forbindelse med produksjon av elektrisk energi, tap i hovedtransformatoren relatert til produksjonen i kraftverket og energi fra eventuell hjelpegenerator.

Dersom måldata som sendes avregningsansvarlig er brutto målinger, skal det for produksjonsanlegg som ikke er omfattet av MAF fremlegges en beregning av korreksjonsfaktor som tar hensyn til forbruket i anleggets hjelpesystemer og tap i anleggets transformatorer. Beregningen skal foretas av en uavhengig tredjepart. Dette gjelder eksempelvis produksjonsanlegg som ikke er tilknyttet et nettselskaps nett eller produksjonsanlegg hvor

kun nettutvekslingen mot et nettselskaps nett innrapporteres til avregningsansvarlig.

For produksjonsanlegg som er omfattet av MAF skal innrapporterte måleverdier for produksjon reduseres med 2 prosent før utstedelse av opprinnelsesgarantier, dersom det ikke fremlegges dokumentasjon for beregning av korreksjonsfaktor.

Til § 11 – Register for opprinnelsesgarantier

Registeransvarlig har etablert et elektronisk register. Det legges til grunn at registeret er egnet til å skape tillit til ordningen med opprinnelsesgarantier. Dette innebærer at alle transaksjoner som gjøres med opprinnelsesgarantier fra de blir utstedt til de eksporteres eller innløses og går ut av sirkulasjon skal loggføres i registeret. Registeret skal også legge til rette for omsetning med opprinnelsesgarantier på en objektiv og ikke-diskriminerende måte. Dette innebærer blant annet å gjøre statistikk tilgjengelig for interessenter. Videre settes det krav om at det norske registeret skal kunne kommunisere med tilsvarende registre i andre EØS-land. Norge er etter fornybardirektivet artikkel 15 nr. 9 og CHP-direktivet artikkel 5 nr. 6 forpliktet til å anerkjenne opprinnelsesgarantier fra alle EØS-land.

Registeransvarlig har ansvaret for å utarbeide statistikk over utstedte, omsatte, eksporterte, importerte og innløste opprinnelsesgarantier. Dette skal genereres automatisk, og slik statistikk skal gjøres tilgjengelig for allmennheten, for eksempel på Statnetts nettside.

Til § 12 – Innløsning av opprinnelsesgarantier

Innløsning av en opprinnelsesgaranti skal forstås som at denne tas ut av sirkulasjon slik at den ikke lenger kan omsettes. Dette kan gjøres av registeransvarlig på forespørsel fra innehaver av opprinnelsesgarantiene, eller direkte av innehaver dersom den tekniske løsningen tillater det.

En opprinnelsesgaranti er brukt når den blir innløst. Hensikten med innløsning av opprinnelsesgarantier er å hindre at en opprinnelsesgaranti brukes flere ganger. En opprinnelsesgaranti skal bare kunne brukes til ett formål og kun én gang. Det er ikke adgang til for eksempel først å bruke en opprinnelsesgaranti til forbrukerrettet informasjon i Norge, og deretter eksportere opprinnelsesgarantien. Dette reflekterer at den elektriske energien opprinnelsesgarantien representerer bare kan brukes en gang.

Forskriften regulerer ikke bruk av opprinnelsesgarantier direkte. Det settes imidlertid noen begrensinger for bruken av opprinnelsesgarantier. Opprinnelsesgarantier er et verktøy for dokumentasjon av produksjon av elektrisk energi, og kan ha flere bruksområder. Det er opp til markedet og eventuelt andre bestemmelser fra myndighetene å avgjøre når og hvordan en opprinnelsesgaranti brukes.

Med dokumentasjonsformål forstås informasjon om type produksjon av elektrisk energi som ligger til grunn for opprinnelsesgarantien. Informasjonen kan være rettet for eksempel mot sluttbrukere av strøm eller allmennheten ellers.

Opprinnelsesgarantier kan benyttes til å endre individuell varedeklarasjon i henhold til forskrift 11. mars 1999 nr. 301 om måling og avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester (målings- og avregningsforskriften).

Til § 13 – Finansiering

Registeransvarlig skal finansiere ordningen på samme måte som avregningsansvarliges oppgaver. Dette er blant annet regulert gjennom målings- og avregningsforskriften. Registeransvarlig skal investere i systemer som fører til effektiv drift og utvikling.

NVE skal godkjenne gebyrstrukturen. Departementet legger til grunn at gebyrene utformes slik at de er rimelige og formålstjenlige.

Til § 14 – Tilsyn

NVE fører tilsyn med ordningen for opprinnelsesgarantier.

Til § 15 – Pålegg

NVE kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av bestemmelsene i denne forskriften.

Til § 16 – Overtredelsesgebyr

Energiloven § 10-7 gir hjemmel for å ilegge av overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bl.a. bestemmelsene i energiloven kapittel 3 til 9 og forskrifter samt pålegg gitt i medhold av nevnte bestemmelser.

For at overtredelse av bestemmelser i forskriften om opprinnelsesgarantier eller pålegg gitt i medhold av denne skal kunne ilegges overtredelsesgebyr, må dette være «særskilt bestemt» jf. energiloven § 10-7 første ledd nr. 2.

I samsvar med dette er det i § 16 særskilt bestemt at det skal kunne ilegges overtredelsesgebyr ved overtredelse av visse bestemmelser i forskriften om opprinnelsesgarantier, samt ved overtredelse av pålegg gitt i medhold av § 15.

Muligheten til å ilegge overtredelsesgebyr vil bidra til at bestemmelsene i forskriften etterleves, og at formålet med bestemmelsene oppnås. Tvangsmulkt eller straff vil være lite egnet som reaksjon ved brudd på bestemmelsene.

For at et ilagt gebyr skal få tilstrekkelig preventiv virkning, må bl.a. økonomisk evne tillegges vekt ved utmålingen av overtredelsesgebyret. Samtidig skal ikke reaksjonen være urimelig eller uforholdsmessig. Hva som er en formålstjenlig reaksjon, må derfor vurderes konkret ut fra overtredelsens grovhet, overtredelsens omfang og virkninger, eventuell gjentakelse samt fordel eller fortjeneste, økonomisk evne og utvist skyld.

En beslutning om overtredelsesgebyr vil være et enkeltvedtak som i henhold til forvaltningsloven kan påklages til overordnet forvaltningsmyndighet. Det vil på vanlig måte også være anledning til sivilrettslig prøving av saken for domstolene. Det vises i denne forbindelse til Sanksjonslovutvalgets gjennomgang og drøftelse av dette i NOU 2003:15 side 195 flg.

Til § 17 – Dispensasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften. NVE bestemmer hva som utgjør særlige tilfeller.

0 Merknadene opphevet 1 feb 2012. Nye merknader tilføyd 11 mai 2012. Merknadene endret ved forskrift 1 feb 2013 nr. 126.